ODESA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY
ECONOMIC SCIENTIFIC PORTAL

www.economics.net.ua
ODESA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY
INSTITUTE OF ECONOMICS AND MANAGEMENT
DEPARTMENT OF MANAGEMENT

ACTUAL PROBLEMS OF MANAGEMENT THEORY AND PRACTICE

Devoted to the memory of Professor Prodius Ivan Prokopovych
1936 – 2012

May 26, 2026, Odesa, Ukraine

XV
International Scientific Conference

ODESA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY
ECONOMIC SCIENTIFIC PORTAL
ECONOMICS.NET.UA

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ

Мацука В.М., кандидат економічних наук, доцент
Маріупольський державний університет
(м. Київ, Україна)

Штучний інтелект (ШІ) є однією з ключових технологій сучасної цифрової економіки, яка суттєво змінює принципи функціонування бізнесу та підходи до управління організаціями. Його розвиток став можливим завдяки стрімкому зростанню обчислювальних потужностей, накопиченню великих масивів даних та вдосконаленню алгоритмів машинного навчання. Сьогодні штучний інтелект розглядається не лише як технологічний інструмент, а як стратегічний ресурс, що визначає конкурентоспроможність компаній на глобальному ринку.

У сучасному бізнес-середовищі ШІ виконує комплексну роль, охоплюючи аналітичні, операційні та управлінські функції. Насамперед він використовується для обробки та аналізу великих даних, що дозволяє компаніям отримувати глибше розуміння ринку, поведінки споживачів і внутрішніх процесів. На основі цих даних формуються прогнози попиту, оцінюються ризики та визначаються перспективні напрями розвитку. Окрім аналітики, штучний інтелект активно застосовується для автоматизації бізнес-процесів, що дозволяє зменшити витрати, підвищити продуктивність праці та мінімізувати людський фактор у рутинних операціях. Ще одним важливим напрямом є підтримка управлінських рішень, коли системи штучного інтелекту пропонують керівникам оптимальні варіанти дій на основі комплексного аналізу даних.

Однією з найбільш значущих змін, які приносить штучний інтелект, є трансформація процесу прийняття управлінських рішень. Традиційно менеджмент базувався на досвіді керівників, експертних оцінках та інтуїції. Однак у сучасних умовах високої невизначеності цього вже недостатньо. Бізнес все більше переходить до data-driven підходу, де рішення приймаються на основі аналітики та математичних моделей. Це дозволяє зменшити суб’єктивність, підвищити точність прогнозів і швидше реагувати на зміни зовнішнього середовища [1;2].

Важливою перевагою штучного інтелекту є здатність працювати з великими обсягами інформації в режимі реального часу. Це особливо важливо для таких сфер, як фінанси, логістика, маркетинг і виробництво. Наприклад, у фінансовому секторі алгоритми можуть миттєво виявляти підозрілі транзакції та запобігати шахрайству. У логістиці ШІ дозволяє оптимізувати маршрути доставки з урахуванням дорожньої ситуації, погодних умов і завантаженості складів. У маркетингу системи штучного інтелекту аналізують поведінку користувачів і формують персоналізовані пропозиції, що підвищує ефективність рекламних кампаній [3;4].

Практичне застосування штучного інтелекту можна спостерігати у багатьох провідних міжнародних компаніях. У роздрібній торгівлі Walmart активно використовує AI для управління ланцюгами постачання. Система прогнозує попит на товари в різних регіонах, що дозволяє уникати дефіциту або надлишку продукції. Це не лише знижує витрати на зберігання, а й підвищує задоволеність клієнтів.

У логістичній сфері компанія DHL впровадила інтелектуальні системи для оптимізації доставки вантажів. ШІ аналізує величезну кількість факторів, включаючи транспортне навантаження, погодні умови та географічні особливості маршрутів. Це дозволяє мінімізувати затримки та підвищити ефективність доставки. Крім того, система здатна автоматично пропонувати альтернативні маршрути у разі виникнення непередбачених ситуацій.

У банківському секторі JPMorgan Chase використовує систему штучного інтелекту COIN (Contract Intelligence), яка аналізує юридичні документи. Раніше ця робота вимагала тисяч годин роботи юристів, однак тепер ШІ виконує її за лічені секунди. Це значно скорочує

витрати та підвищує точність обробки інформації. Крім того, банки використовують AI для оцінки кредитних ризиків і прогнозування платоспроможності клієнтів.

У промисловості компанія Siemens застосовує штучний інтелект для управління складними інженерними проєктами. Система аналізує дані про хід виконання проєктів, виявляє потенційні ризики та прогнозує можливі затримки або перевищення бюджету. Це дозволяє керівникам своєчасно коригувати план дій і підвищувати ефективність управління проєктами [9;11].

Окрім великих корпорацій, штучний інтелект активно використовується і в малому та середньому бізнесі. Наприклад, CRM-системи з функціями AI допомагають компаніям автоматизувати взаємодію з клієнтами, прогнозувати продажі та аналізувати ефективність маркетингових кампаній. Чат-боти дозволяють забезпечити цілодобову підтримку клієнтів без необхідності залучення великої кількості персоналу.

Важливо також зазначити, що штучний інтелект змінює саму роль менеджера в організації. Якщо раніше керівник був основним джерелом аналітики та рішень, то сьогодні його функція поступово трансформується в інтерпретацію даних і стратегічне планування. Менеджер стає більше координатором між технологічними системами та людськими ресурсами, ніж єдиним центром прийняття рішень [5;6].

Разом із численними перевагами впровадження штучного інтелекту існують і суттєві виклики. Однією з головних проблем є якість даних, оскільки некоректна або неповна інформація може призвести до помилкових висновків алгоритмів. Також існує ризик надмірної залежності від технологій, коли людина може втратити здатність самостійно приймати рішення. Окрему увагу слід приділяти питанням етики, конфіденційності даних та прозорості алгоритмів, оскільки використання персональної інформації потребує чітких правил і контролю [7].

Ще одним викликом є вплив штучного інтелекту на ринок праці. Автоматизація може призвести до скорочення певних професій, особливо тих, що пов’язані з рутинною роботою. Водночас з’являються нові спеціальності, пов’язані з аналізом даних, машинним навчанням та управлінням AI-системами. Це вимагає перекваліфікації працівників та адаптації освітніх програм до нових умов ринку [8;10].

Попри ці виклики, загальна тенденція розвитку штучного інтелекту є позитивною для бізнесу. Він дозволяє компаніям підвищувати ефективність, зменшувати витрати, покращувати якість обслуговування клієнтів та швидше адаптуватися до змін ринку. У довгостроковій перспективі штучний інтелект стане невід’ємною частиною стратегічного менеджменту, а його роль у прийнятті рішень лише зростатиме.

У майбутньому очікується ще глибша інтеграція AI у бізнес-процеси. Розвиток технологій призведе до появи більш автономних систем управління, які зможуть самостійно аналізувати ситуацію та пропонувати оптимальні стратегії розвитку компаній. Водночас людський фактор залишатиметься ключовим у питаннях етики, стратегічного бачення та контролю за технологіями.

Таким чином, штучний інтелект є потужним інструментом трансформації сучасного бізнесу та управлінських систем. Його вплив охоплює всі рівні організації — від операційних процесів до стратегічного планування. Успішне використання AI залежить від здатності компаній поєднувати технологічні можливості з людським досвідом, забезпечуючи баланс між автоматизацією та відповідальним управлінням.

Список використаних джерел:

1) Арзянцева Д., Захаркевич Н., Іжевський П., Крушинська А. Використання штучного інтелекту в процесі ухвалення управлінських рішень на підприємстві. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 6(34). С. 713-725.

2) Басюркіна Н., Лизогуб А. Модель прийняття інноваційно-інвестиційних рішень щодо розвитку сучасних підприємств. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 4 (4). С. 646-658.

3) Вербівська Л.В. Застосування інструментів штучного інтелекту при управлінні конкурентоспроможністю підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2023. № 10. С. 63-78.

4) Гринчак Н. А., Горобець О. О. Вплив цифровізації на процес прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі. *Статистика України.* 2024. № 2. С. 108-114.

5) Мацука В.М. Можливості штучного інтелекту в освіті. Березневий науковий дискурс 2024 на тему: «Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України». Збірник матеріалів ІІ Міжнародної науково-практичної конференції для освітян (м. Київ, 29 березня 2024 року). Чернігів: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2024. с. 68-70. DOI: https://doi.org/10.54929/conf_ped_03_2024

6) Мацука В.М. Сучасні напрями розвитку політики штучного інтелекту в ЄС. Стратегії та політики ЄС: інституційна структура та механізми реалізації: матеріали І науково-практичної конференції (21-22 березня 2024 року). Кривий Ріг: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2024. С. 32-35. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2882/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F_2024_01.05.pdf

7) Сосновський Г., Хаустова Є. Особливості впливу ші на розвиток бізнесу в сфері послуг. *Економіка та суспільство*. 2024. №63. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-90

8) Стойка А.В., Верительник С.М., Мацука В.М. Діджиталізація управління проєктами і вплив на світову економіку та інвестиції. *Збірник наукових праць «Вчені записки»*. 2025. № 39(2). С. 45-58. DOI: http://doi.org/10.33111/vz_kneu.39.25.02.04.026.032

9) European experience in the use of digital technologies in the economy: collective monograph / edited by A. V. Cherep, I. M. Dashko, Yu. O. Ohrenych, O. H. Cherep, V. M. Helman. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. 326 p. URL: https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/26563/0063121.pdf?sequence=3#page=193

10) Matsuka V., Horbashevska M.. Artificial Intelligence in the Context of Business Management. Системи та засоби штучного інтелекту: тези доповідей Міжнародної наукової конференції «Штучний інтелект: досягнення, виклики та ризики». Київ: ІПШІ «Наука і освіта», 15-16.03.2024. с. 458-462. URL: https://www.ipai.net.ua/docs/ai_conf_15.03.2024.pdf

11) Theoretical and Methodological Foundations for the Use of Digital Technologies in Ukraine through the Implementation of EU Experience: collective monograph / edited by A. V. Cherep, I. M. Dashko, Yu. O. Ohrenych, O. H. Cherep. Zaporizhzhia: publisher of FOP Mokshanov V. V., 2024. 246 p. URL: https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle/12345/24080

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

26 травня 2026 р.

XV МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Присвячується пам'яті професора Продіуса Івана Прокоповича

18.02.1936 – 30.09.2012 рр.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XV Міжнародна наукова конференція

«Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту»

26 травня 2026 р.

Продіусу Івану Прокоповичу присвячується

Головний редактор: д.е.н, проф. В.Ю. Філіппов

Наукова подія (захід) зареєстрована у Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» Міністерства освіти і науки України (УкрІНТЕІ), посвідчення № 596 від 05 серпня 2025 р.

Конференція затверджена наказом Ректора Національного університету «Одеська політехніка» №266-в «Про проведення XV Міжнародної наукової конференції “Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту”» від 03.04.2026 р.

Рекомендовано до публікації на засіданні кафедри менеджменту Інституту економіки та менеджменту Національного університету «Одеська політехніка» протокол № 11 від 09.06.2026 р.

Умовн.-друк. арк. 17,2.

Друкується на замовлення в авторській редакції

Електроний варіант доступний на Економічному Науковому Порталі Національного університету «Одеська політехніка» за адресою: https://economics.net.ua/conf-m

SCIENTIFIC PUBLICATION

COLLECTION OF MATERIALS

XV International Scientific Conference

«Actual problems of management theory and practice»

May 26, 2026

Devoted to Prodius Ivan Prokopovych

Chief Editor: Filippov V.Y., Professor, DEcon

The scientific event (conference) is registered with the State scientific institution «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information" of the Ministry of Education and Science of Ukraine (UkrISTEI), certificate No. 596 dated August 5, 2025.

The conference was approved by the Order of the Rector of Odesa Polytechnic National University No. 266-v “On Holding the XV International Scientific Conference Actual Problems of Theory and Practice of Management” dated April 3, 2026.

Recommended for publication at the meeting of the Department of Management, Institute of Economics and Management, Odesa Polytechnic National University Protocol No. 11 dated June 09, 2026.

Conditional print. sheets 17,2.

Published as submitted, in the author’s original version

The electronic version is available on the Economic Scientific Portal of the Odesa Polytechnic National University at the following address: https://economics.net.ua/conf-m

ЕКОНОМІЧНИЙ НАУКОВИЙ ПОРТАЛ
ECONOMIC SCIENTIFIC PORTAL